

Анотація на вибіркову навчальну дисципліну «Педагогіка сім'ї»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *01 Освіта/Педагогіка*

Спеціальність – *013 Початкова освіта*

Освітньо-професійна програма *Початкова освіта*

Кількість кредитів – *3*

Рік підготовки – *4*, семестр – *7*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Ваколя Зоряна Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент; e-mail: zoriana.vakolia@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Актуальність навчального курсу «Педагогіка сім'ї» обумовлена тим, що на сьогодні сім'я відіграє визначальну роль не лише у формуванні особистості дитини, а й суспільства в цілому. Сім'я разом зі школою створює той найважливіший комплекс факторів і умов виховного середовища, який визначає ефективність всього освітнього процесу. В сучасних умовах соціалізація дитини в сім'ї утруднена у зв'язку з впливом на дитину несприятливих факторів, які породжені в Україні кризою сімейних стосунків. Розуміння значення виховання дитини в сім'ї та допомоги сім'ї у вихованні дитини потребує підготовки спеціалістів, які будуть працювати з сім'єю, але для цього важливо набути необхідних педагогічних умінь, знань і навичок у роботі з сім'єю та вирішенні окремих проблем. З цією метою студентам педагогічних спеціальностей пропонується для вивчення курс «Педагогіка сім'ї», який є актуальним на сьогоднішній день.

2. Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка сім'ї» є розкриття теоретичних основ формування особистості дитини в сім'ї; формування у студентів системного уявлення про сім'ю як середовище розвитку і виховання; ознайомлення з конструктивними методиками розвитку в контексті типології сучасної сім'ї як соціальної інституції; забезпечення студентів знаннями про специфіку сімейного виховання; особливості статевої ідентифікації хлопчиків і дівчаток та врахування цього фактору у сімейному вихованні; методи педагогічного впливу батьків і доцільність їх використання; формування професійних умінь педагога використовувати знання педагогіки сім'ї для аналізу її виховної функції та планування й організації педагогічної взаємодії вчителя початкової школи і сім'ї, спрямованої на різнобічний розвиток дитини молодшого шкільного віку.

Завдання курсу – ознайомлення студентів з Національною програмою виховання дітей та учнівської молоді в Україні; народною педагогікою та науковими здобутками педагогічної мудрості; знаннями про педагогіку сім'ї та її роль у розвитку і вихованні дитини молодшого шкільного віку; основними психолого-педагогічними засадами сімейного виховання; плануванням та

застосовуванням шляхів і форм організації взаємодії сімейного виховного середовища дитини із шкільним середовищем її розвитку – професійним педагогічним та дитячим.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни. У процесі вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка сім'ї» студенти будуть ознайомлені із предметом, завданнями і методами сімейного виховання; особливостями становлення і розвитку інституту сім'ї в Україні; особливостями виховання дітей молодшого шкільного віку в різних типах сімей; роллю батька й матері у вихованні дитини; організацією різних видів діяльності дитини в сім'ї; закономірностями процесу соціалізації дітей та молоді; основними та специфічними принципами сімейного виховання; змістом сімейного виховання через його складові: розумове виховання, моральне виховання, естетичне виховання, фізичне виховання, трудове виховання, правове виховання, екологічне виховання.

4. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати і вміти:

- доміанти сімейної виховної системи;
- історичні аспекти виникнення інституту сім'ї;
- типологію і моделі сучасного родинного виховання;
- новітні технології співпраці з родиною;
- визначати педагогічний сенс взаємодії школи із родиною;
- застосовувати принципи особистісно-орієнтованої педагогіки;
- встановлювати із родиною партнерські стосунки;
- обирати конструктивні методики співпраці з родиною задля виховання «душі і серця» дітей молодшого шкільного віку;
- встановлювати партнерські відносини з родиною вихованців;
- методи педагогічного впливу батьків і доцільність їх використання;
- аналізувати чинники виховання в конкретній сім'ї і для кожної дитини зокрема;
- передбачати можливості негативного впливу сім'ї на розвиток дитини та коригувати його;
- бути посередником між різними інституціями (сім'я, школа, громадські організації тощо).

5. Література

1. Ковбас Б., Костів В. Родинна педагогіка : у 3-х т. Т. 2. Основи родинного виховання. Івано-Франківськ : Плай Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2006. 266 с.
2. Кузьминський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка родинного виховання : навч. посіб. К.: Знання, 2006. 324 с.
3. Маценко Л.М. Педагогіка сімейного виховання : навч. посіб. К. : НАУ, 2008. 160 с.
4. Оржеховська В.М. Взаємодія навчального закладу і сім'ї : стратегії, технології і моделі. Х. : Точка, 2007. 192 с.

5. Пiроженко Т.О., Хартман О.Ю. Виховуємо дитину, зростаємо як батьки : навч.- метод. посiб. Тернопiль, 2014. 168 с.
6. Психологiя сiм'ї : навч. посiб. / Полiщук В.М., Гльїна Н.М., Полiщук С.А. та iн. / за заг. ред. В.М. Полiщука. Суми, 2009. 282 с.
7. Соцiальна педагогiка : навч. посiб. / за ред. А.Й. Капської. К., 2000. 264 с.
8. Щербань П. М. Пам'ятай iм'я своє : Заповiдi сiмейної педагогiки : навч. посiб. для студентiв ВНЗ. К. : Вища школа, 2006. 191 с.